

ТОШКЕНТ ҲАҚИКАТИ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

TOSHKENT HAQIQATI

1928 йил 11 декабрда асос солинган

• 2002 йил 16 февраль, шанба

• №13 (11.401)

Эркин нарҳда сотилади

Вазирлар Маҳкамаси мажлисининг қарори 2001 йилда Республикани ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш яқунлари ва иқтисодий ислохотларнинг боришини баҳолаш ҳамда 2002 йилда ислохотларни чуқурлаштиришнинг асосий йўналишлари тўғрисида

1. Вазирлар Маҳкамаси қайд этадики, 2001 йил иқтисодиётда ва умуман жамиятда ислохотларни чуқурлаштиришда танланган йўлни изчил ўтказишнинг мантаний давоми, яна бир муҳим босқич бўлди.

Иқтисодиётда макроиқтисодий барқарорликни сақлаш ва иқтисодиётни ўстириш тенденцияси аниқ кўзга ташланди: ялпи ички маҳсулот 4,5 фоизга, саноат ишлаб чиқариши - 8,1 фоизга, қишлоқ хўжалиги - 4,5 фоизга кўпайди. Биринчи марта ялпи ички маҳсулотни иқтисодий ислохотларга бўлган 1991 йилги даражага нисбатан - 103 фоизга ўстиришга эришилди. Аҳоли жон боши ҳисобига ялпи ички маҳсулотнинг ўсиш суръати 103,1 фоизни ташкил қилди, аҳолининг реал даромадлари 16,9 фоизга кўпайди.

Иқтисодиётнинг молиявий мутаносиблиги ва пул тизими мустаҳкамланди. Бюджет тақчиллиги ялпи ички маҳсулотга нисбатан бир фоиздан камроқни ташкил қилди. Йил бўйича нақд пул эмиссияси даражаси 6,5

фоизни ташкил этди. Тўлов интизоми даражаси ошди, етакчи идоралар ва қорхоналар бўйича тўлов муддати ўтган дебиторлик қарз амалда йўқ.

Ташқи савдо айланмасини 3,1 фоизга ўстириш таъминланди, ташқи савдо операцияларида ижобий сальдога эришилди, олтин-валюта захиралари илгариги даражада сақлаб қолинди.

Институционал қайта ўзгартириш жараёнлари чуқурлашди, бозор принциплари, механизмлари ва усулларнинг иқтисодиётга таъсири кучайди.

Иқтисодиётда таркибий қайта ўзгартиришларни янада чуқурлаштириш, тармоқлар ва ишлаб чиқаришларни замонавийлаштириш ҳамда техника билан қайта жиҳозлаш дастурларини рўйбга чиқариш, экспортга йўналтирилган ишлаб чиқаришларни ривожлантириш, ушбу мақсадларга хорижий инвестицияларни кенг жалб этиш сиёсати фаол амалга оширилди.

Кичик ва ўрта бизнес жадал суръатлар билан ривожланди, унинг ялпи ички маҳсулотдаги салмоғи 24,5 фоизни ташкил қилди.

Қишлоқ хўжалигида, иқтисодиётнинг бошқа тармоқлари ва секторларида ислохотларни амалга оширишда ижобий ўзгаришлар юз берди.

Валюта сиёсатида туб ўзгаришлар содир бўлди, ташқи иқтисодий фаолиятни эркинлаштириш жараёнлари чуқурлашди. Халқаро молия ташкилотлари билан икки томонлама муносабатларга динамик тус бериш учун мустаҳкам база яратилди.

Айни бир вақтда, ўтказилган махсус текширишларда табиий ва минерал-хомашё ресурсларидан самарасиз, хўжасизларча, талон-тарож қилган ҳолда фойдаланишга доир кўпол ҳолатлар очиб ташланди.

Шўрланган ва ботқоқлашган ерларни қисқартириш, ирригация-мелиорация тармоқларини иш ҳолатида сақлаш юзасидан зарур чора-тадбирлар амалга оширилмапти.

Ер қонунчилиги кўпол равишда бузилмоқда, ерлардан, энг аввало, суғориладиган экин майдонларидан бошқа мақсадларда

(Давоми 2-бетда).

БУРИЛИШ БОСҚИЧИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар
Маҳкамасида 2001 йил яқунлари
муҳокамасига бағишланган
йиғилишдан кейинги ўйлар

Биз мамлакатимиз мустақиллигининг ўн биринчи йилига умидбахш режалар билан қадам қўйдик. Айни вақтда давр биздан эришилган натижаларни мустаҳкамлаш, янги режаларни амалга ошириш учун янада қатъият ва сабот билан меҳнат қилишни, изланишни талаб қилмоқда. Ўтган йилларнинг иқтисодий яқунлари шундай ишончли ҳаракат учун пухта замин яратди.

Юртбошимиз Ислом Каримов Вазирлар Маҳкамасининг куни кеча бўлиб ўтган йиғилишидаги маърузасида республикани 2001 йилги ижтимоий-иқтисодий ривожланиш яқунларини чуқур ва атрафлича таҳлил қилиб берди. Олдимизда турган вазифаларни аниқ,

лўнда баён этдилар. Эътибор беринг: ялпи ички маҳсулот ҳажми 4,5 фоиз ўсди. Саноат ишлаб чиқариши 8,1 фоизга кўтарилди. Жон бошига ички маҳсулот ишлаб чиқариш 3,1 фоиз, аҳолининг реал даромадлари 16,9 фоиз кўпайди. Кеча маърузани тинглай туриб, аввало, Ўзбекистонда, қолаверса, вилоятимизда ишга туширилган қанча-қанча замонавий қорхоналар, янги қувватлар ҳаёлимиздан ўтди:

Янги моделдаги «Матиз» автомашиналари жаҳон бозорига йўл олди.

Ўзбекистон темир йўллари қурилиши жадал давом эттирилиб, Учқудуқ-Мискин йўнали-

(Давоми 3-бетда).

Ҳуқуқшунос минбари

ПАРЛАМЕНТЛАР ТАЖРИБАСИ

Мамлакатимизда ўтказилган умумхалқ
референдуми бу борада янги йўл очди

Давлат бошқарувининг вакиллик органлари пайдо бўлиш тарихи қадимги даврларга бориб тақалади. Аммо бугунги кундаги мавжуд тасаввурларга XIII асрда қирол ҳокимиятини чеклайдиган парламент кўзда тутилади. Кейинчалик бундай парламентлар Франция, Испания, Польша ва бошқа баъзи давлатларда вужудга келган.

«Парламент» сўзи французча бўлиб, «parler» — яъни сўраш, гапирмоқ маъносини англатади. Парламент — демократик жамиятнинг умуммиллий вакиллик органидир. Хорижий

мамлакатларда парламентларга турлича ҳуқуқий мақом берилган бўлса-да, уларнинг умумий белгилари мавжуд.

Ҳокимиятнинг бўлиниш назариясига асосан парламент қонун чиқарувчи ҳокимиятнинг олий органи сифатида давлат ҳокимиятининг органлари тизимида имтиёзли ўрин эгаллайди.

Одатда парламент қонун чиқарувчи орган ҳисобланади, уни қабул қилиш фаолияти билан ҳам шуғулланади.

Бундан ташқари хорижий

(Давоми 3-бетда).

«МЕРОС» МАКТАБИ

Куйичирчиқ туманидаги «Мерос» миллий ҳунармандчилик хусусий қорхонасининг ташкил этилганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Тадбиркор Муборакхон Исомуллонова бошчилик қилаётган бу қорхона қизлари асосан дўппидўзлик, каштачилик ва зардўзлик каби миллий ҳунармандчилик ишлари билан шуғулланишади.

Бугунги кунда улар ишлаб чиқараётган маҳсулотлар ўзининг харидорғирлиги билан кўпчиликнинг назарига тушиб улгурган.

Шунингдек, қорхонада ўғил болалар учун ёғоч ўймақорлиги ва наққошликни ўргатувчи курсларни ташкил этиш режалаштирилган.

СУРАТДА: қорхона раҳбари М. Исомуллонова (ўртада), Д. Ризаева ва Ф. Каменовалар иш устида.

Даврон АҲМАД олган сурат.

Бугунги сонда:

ТАҲРИРИЯТГА МАКТУБ

«Эчкимижоз сигирлар, боқибегам раҳбарлар» номли мақолага Бўстонлик туманидан расмий жавоб.

3-бет

ТЕЛЕ- ДАСТУРЛАР

Ҳафта давомида Ўзбекистон каналлари орқали намойиш қилинадиган дастурлар.

4-5-бетлар

ШОҲМОТ ЎЗИ НИМА?

Кўзатишлар шуни кўрсатадики, қайси бир оилага шохмот кирган бўлса, ўша ерда ўзига хос фазилат мавжуд.

6-бет

ОЛАМ ҲАФТА ИЧИДА:

АҚШ Хитойни доимий ҳамкор сифатида тан олди. Айтиш мумкинки, ушбу мақом савдо-иқтисодий ҳамкорлик ривожига ҳалақит бераётган тўсиқларни четга суриб ташлади.

7-бет

ЭЗГУЛИККА ИШТИЁҚ

Ўз юрагидаги меҳрини шогирдлар юрагига кўчира олган, сингдирган инсонгина устоз деган шарафли номга лойиқ.

8-бет

DUSHANBA

18

«Ўзбекистон» телеканаллари

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.45 «Тахлилнома»
8.45 ТВ-маркет.
8.50 «Камалак».

12.35 «Олам футбол».

21.30 2002 йил - Қарияларни кадрлаш йили. «Париси бор уй».

13.50 «Девона». Муқимий номидаги Ўзбек Давлат мусиқий театрининг спектакли.

Эълонлар. 20.55 «Эсмералда». Телесериал.

«Экспресс» телегазетаси. 19.50 «Авто-news».

Швеция-Чехия терма жамоалари ўртасидаги ўйлари.

SESHANBA

19

«Ўзбекистон» телеканаллари

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00 - 8.35 «Ахборот».

13.35 «23,5 даражали бурчак остида».

21.40 «Парламент вақти».

16.55 Кўрсатувлар дастури.

23.55 «Сўнги имкониёт». Бадий фильм.

«Халқаро» телеканал РЖТ 7.30-9.00

10.25 «Жунжикиш». Сериал.

CHORSHANBA

20

«Ўзбекистон» телеканаллари

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».

багишланган хайрия концерти.

21.40 «Спорт, спорт, спорт».

14.15 «Кусто команданинг сув ости саргузаштлари».

Телесериал. 21.30 Чемпион сирлари.

20.20 ТТВда сериал: «Бибилиска пул».

9.00 Дастурнинг очилиши.

PAVSHANBA

21

«Ўзбекистон» телеканаллари

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00 - 8.35 «Ахборот».

18.00 Янгилар 10.05 «Сихат-саломатлик».

13.30 «Ошин». Телесериал.

Тележурнал. 18.30 «Яхши ниёт».

ракс ансамблининг концерти.

9.45 «Ака-ука Гримм эртаклари».

ташқари поезд». Бадий фильм.

Xalq va dunyo

Mamlakatlar
Odamlar
Voqealar
G'aroyibotlar

Eng
so'nggi
xabarlar

ИШЛАРИ ЎТА КУЧЛИ МИКРОСКОП

Японияликлар дунёни лол қолдиришда давом этмоқда. Кунчиқар мамлакати олимлари дунёдаги энг кучли микроскоп яратди. "Олимпус когаку когио" корпорацияси томонидан ишлаб чиқарилган бу қурилма одатдаги микроскоплардан фарқи равишда молекулаларни катталаштириб кўрсатмайди. У молекулани "ушлаб" кўради ва умумий кўринишини аниқлайди. Каттик металлардан ясалган ва миллиметрнинг миллиондан биригача бўлган масофани ўлчай олиш имконини берувчи махсус игналар микроскопнинг "қўллари" ҳисобланади. "Олимпус" молекулаларни бўлиш имкониятига ҳам эга. Мутахассисларнинг айтишича, мазкур қурилма дори-дармонларнинг янги турларини ишлаб чиқаришда жуда қўл келиши мумкин.

Россия ташқи ишлар вазири Игор Иванов амалий ташриф билан Францияга келди. У Парижда ҳукумат раҳбарлари билан минтақавий можаролар, хусусан, Яқин Шарқ муаммосини муҳокама этади. Шунингдек, халқаро хавфсизлик масалалари юзасидан фикр алмашади.

Атроф муҳитни муҳофаза қилиш борасида АҚШ президенти Жорж Буш янги ташаббусни илгари сурмоқда. Бунга Киото протоколига муқобил таклиф сифатида қаралмоқда. Ж.Бушнинг ташаббуси мамлакатда ўн йил давомида ҳавога зарарли газ чиқариш даражасини 18 фоиз камайтиришга қаратилган.

АҚШ Сурияни Ироқдан нефт сотиб олмасликка чақирди. Давлат департаменти расмий вакили Ричард Баучер бу ҳақда сўзлар экан, Сурия ўтган ойда икки йиллик муддатга БМТ Хавфсизлик кенгашининг аъзоси бўлганини маълум қилди. Бу унга катта масъулият юклайди, бинобарин, Сурия БМТ қарорларини сўзсиз бажариши лозим, деди у.

Канада ҳарбий кемаси ўтган пайшанба кuni Араб денгизида гиёҳванд модда ортган кемани ушлади. Канада миллий мудофаа вазирлиги вакилининг айтишича, кема юкхоналаридан "қорадори" жойланган тўқсонга қоп топилган. Юкнинг нархи 70 миллион АҚШ долларига тенг.

Афғонистондан АҚШнинг Гуантанамо ҳарбий базасига келтирилган асирларнинг икки нафари Россия фуқароларидир. АҚШ маъмурияти вакилларида бири шунини маълум қилди. Бироқ, асирларнинг исми ҳам, миллати ҳам айтилгани йўқ.

Дунёнинг гўзал шаҳарларидан бири — Монреал.

ТАДҚИҚОДЛАР АВЖИДА

Буюк Британиянинг Нортрumbия университети микробиолог Роб Рид сув тозалашнинг энг осон ва муҳими, арзон усулини ўйлаб топди. Олимнинг айтишича, бунинг икки усули бор. Биринчисида сув кислород билан бойитилади. Яъни, сув кислородли идишга солиниб, бир қанча вақт чайқаб турилади. Иккинчи усул қадимги Хиндистонда мавжуд бўлган экан. Қадимги хиндлар сувни усти очиқ идишга солиб узок вақт давомида турли дуоларни ўқиган. Олимларнинг айтишича, сув дуолар ёрдамида эмас, балки қуёш нури таъсирида тозаланган. Тўғри, ҳозирча бу усул амалда исботини топгани йўқ, лекин тадқиқотлар авжида.

Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти вакилларининг айтишича, агар инглиз олимнинг изланишлари ижобий натижа берса, сув тозалаш соҳасида ҳақиқий инқилоб юз беради. Негаки, ҳар йили уч ярим миллионга яқин бола тоза ичимлик суви танқислиги туфайли дунёдан кўз юммоқда.

ЯҚИН МИНГ ЙИЛ ИЧИДА

Машҳур физик олимлардан бири Стивен Хокингнинг айтишича, яқин минг йил ичида одамзоднинг бутунлай қирилиб кетиш хавфи бор. Бунга бирор бедаво касаллик сабаб бўлиши мумкин. Шу ўринда С. Хокинг инсониятни бу офатдан қандай қутқариб қолиш тўғрисида ўз фикрларини баён этди. Унинг айтишича, инсоният фақат фазони кенгроқ тадқиқ қилиб, бошқа сайёраларга кўчиб ўтиш имкониятини топсагина омон қолиши мумкин.

БИР КЎРИШДА ЭСЛАБ ҚОЛАДИ

Япон олимлари дунёдаги энг эпчил роботни яратишга муваффақ бўлди. У инсонга хос ҳаракатларни кам-кўстсиз бажаради.

Бўйи 160 сантиметр, вазни 60 килограмм бўлган бу темир одам баъзилар қила олмайдиган жуда мушкул ишларнинг ҳам уддасидан чиқади. Олайлик, ётган жойидан тикка туриш, зинапоядан чиқиб-тушиш, югуриш у учун қийин эмас. Роботнинг кўз-қулоғи ҳам бор. У бир кўрган кишини эслаб қолади. Хўжайинининг турли буйруқларини бажаради.

«ФОЛКСВАГЕН»НИНГ ЯНГИ ЛИМУЗИНЛАРИ

Германиянинг "Фолксваген" автоконцерни янги лимузин ишлаб чиқаришга киришди. "Д-1" деб аталаётган бу машинанинг узунлиги беш, кенглиги эса қарийб икки метрни ташкил қилади. Автомобил иккита двигател билан ишлайди. Биринчиси олти цилиндрли, 320 от кучига эга бўлса, иккинчиси ўн икки цилиндрли, 420 от кучига эга бўлади. "Д-1" 100 километр масофага атиги 11 литр ёнилғи сарф қилади. Бундан ташқари, машина салони иқлим назорати тизими, телефон, музика аппаратлари, телевизор ва бошқа техника билан жиҳозланади. Мутахассисларнинг айтишича, 2002 йилнинг апрелида омма эътиборига ҳавола этиладиган "Д-1"нинг баҳоси тахминан 50 минг АҚШ долларига тенг бўлади.

